

Dawid Zygmunt Pilchowski (Pilichowski)

[nauczyciel](#)

[jezuita](#), [biskup koadiutor wileński](#), [uczeń](#), [tłumacz](#)

Ur. 15.12.1735, Rutkiszki

Zm. 22.11.1803, Wilno

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Kształcił się w [kolegiach jezuickich](#) (do retoryki włącznie), po czym wstąpił do [jezuitów](#) (2 sierpnia 1752). [Nowicjat](#) i zakonne studia [filozoficzne](#) odbył w [Wilnie](#), gdzie jesienią 1757 roku podjął pracę pedagogiczną.

W latach 1761-1765 studiował w [Akademii Wileńskiej teologii](#), po trzecim roku studiów otrzymał święcenia kapłańskie (29 czerwca 1764), a w roku 1766 stopień [doktora filozofii](#) i [magistra nauk wyzwolonych](#).

Dnia 8 października 1773 roku, tuż przed ogłoszeniem kasaty [zakonu](#), uzyskał w [Akademii Wileńskiej](#) promocję na [doktora teologii](#), a 23 listopada 1778 roku [doktorat z prawa kanonicznego](#).

Etapy kariery dot. edukacji

Od 1758 roku był profesorem infimy i [gramatyki](#) (po roku) oraz [poetyki](#) (dwa lata) w [jezuickim Collegium Nobilium](#) (dawniejszym [Konwiktie Szyszkowskiego](#)) w [Wilnie](#).

W roku 1766, po studiach na [Akademii Wileńskiej](#), wrócił do pracy pedagogicznej w [wileńskim Collegium Nobilium](#). Przez rok pełnił obowiązki wychowawcy młodzieży i spowiednika, od roku 1767 również [prefekta studiów](#) i [profesora wymowy](#), od roku 1768 także [poetyki](#).

W tym czasie wydał pierwszy swój przekład z literatury rzymskiej: C. Sallustiusza Crispa „O wojnach z Katyliną i Jugurta” (Wilno 1767, wyd. drugie Poczajów 1776). Przekład opatrzył bogato przypisami, mającymi z jednej strony ułatwić zrozumienie dzieła, z drugiej zaś poszerzyć znajomość historii.

Owocnie współpracował z [Komisją Edukacji Narodowej](#), której był wzorowym [wizytatorem](#), zwalczał werbalizm w nauczaniu, zalecał lekturę i komentowanie gazet na lekcjach, powiększanie bibliotek szkolnych.

Był profesorem gruntownie wykształconym, wytrawnym latynistą oraz miłośnikiem i znawcą literatury i języka polskiego. Walczył o jego czystość i elegancję (wzory czerpał m.in. z tekstów Łukasza Górnickiego i Piotra Skargi). Naukę [wymowy](#), przez odpowiedni dobór tematów, łączył z kształtowaniem pojęć moralnych i postaw obywatelskich.

Fakty z życia osobistego

Żył w [XVIII-XIX wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Vilniaus Universiteto Biblioteka, Wilno, F3-2512, Dawid Pilchowski, *Aphotegmata i różne zdania i powieści ściągające się do narodu Polskiego. Także różne czyny i sprawy Polaków czy to chwalebne, czyli naganne collecta Davidem Pilchovium.*
2. Vilniaus Universiteto Biblioteka, Wilno, F. 3-1304, *Rys krótko zebranego życia śp. J.W. Dawida Pilchowskiego.*

Przedmiotowa

1. K. Puchowski, *Jezuickie kolegia szlacheckie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Studium z dziejów edukacji elit*, Gdańsk, 2007.
2. E. Aleksandrowska, *Pilchowski Dawid Zygmunt (1735-1803)*, *Polski Słownik Biograficzny*, t. 26, Wrocław, 1981.

